

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням ~~XXV~~ сесії

Вишневої міської ради ~~VIII~~ скликання

№ ~~7-01/XXV/18~~ від 26.09.2024/1.

ПРОГРАМА

**«Модернізація діяльності з профорієнтації
учнів 9-х класів академічних ліцеїв»
Вишневої міської ради
на 2024-2027 навчальні роки**

м. Вишневе

2024

1. Паспорт

**Програми «Модернізація діяльності з профорієнтації
учнів 9-х класів академічних ліцеїв
Вишневої міської ради»
на 2024-2027 навчальні роки**

1.	Повна назва програми	Програма «Модернізація діяльності з профорієнтації учнів 9-х класів академічних ліцеїв Вишневої міської ради» на 2024-2027 навчальні роки
2.	Мета Програми	Допомогти учням 9-х класів академічних ліцеїв розкрити свої особисті здібності та обдарування, поєднати їх з можливостями обрати свою власну освітню траєкторію та максимально швидко стати успішними у дорослому житті, через створення ефективної системи професійного орієнтування, професійного вибору та майбутнього професійного становлення.
3.	Правове обґрунтування	- Декларація прав дитини; - Конвенція про права дитини; - Закони України: “Про освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, “Про дошкільну освіту”, “Про позашкільну освіту”; - «Програма стратегічного розвитку та функціонування системи освіти Вишневої міської територіальної громади Бучанського району Київської області на 2022-2025pp»; - Програма «Підтримка обдарованих дітей та учнівської молоді» Вишневої міської територіальної громади на 2023-2026 роки.
4.	Термін реалізації Програми	2024-2027 навчальні роки
5.	Орієнтовний бюджет	1 200 000,00 грн

6.	Розробник Програми	КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Вишневої міської ради Бучанського району Київської області
7.	Відповідальний виконавець Програми:	КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Вишневої міської ради Бучанського району Київської області
8.	Учасники Програми	Управління освіти Вишневої міської ради, КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Вишневої міської ради, заклади загальної середньої освіти Вишневої міської ради
9.	Джерела фінансування	- кошти місцевого бюджету; - інші джерела, не заборонені чинним законодавством.

ПРОГРАМА

«Модернізація діяльності з профорієнтації учнів 9-х класів академічних ліцеїв Вишневої міської ради» на 2024-2027 навчальні роки

1. Загальна частина

Зміни в освітній системі, які започатковані новим освітнім законодавством, оголили цілий ряд проблем, на які або не звертали увагу, або вважали другорядними. Одним із таких проблемних питань організації освітнього процесу в системі загальної середньої освіти є проблема професійного орієнтування, професійного вибору та майбутнього професійного становлення. Це проблемне питання є надзвичайно важливим і потребує комплексного втручання, як зі сторони центральних органів влади, так і влади місцевої та безпосередньо педагогічної спільноти.

Невдала та нефахово організована діяльність з профорієнтації учнів у закладах загальної середньої освіти фактично є причиною страшенних перекосів на існуючому ринку праці, де домінують вакансії, які потребують робітничих професій, і, навпаки, існує надмірна пропозиція робочої сили із вищою освітою.

Усвідомлюючи важливість плекання та підтримки бажань сучасної молоді до здобуття освіти, в тому числі і вищої, сучасна школа перш за все має допомогти своїм учням розкрити свої особисті здібності та обдарування та поєднати їх можливостями отримати у подальшому професію відповідного спрямування.

Саме ці причини і спонукали педагогічних працівників КУ «ЦПРП» Вишневої міської ради розробити пілотну Програму «Модернізація діяльності з профорієнтації дітей та учнівської молоді загальної середньої освіти» на 2023-2024 навчальний рік (далі – пілотна Програма). Впродовж навчального року було проведено багато різних форм роботи з учнями, батьками та педагогами. Особливо результативними були щотижневі зустрічі учнів 9-х класів з викладачами та студентами різних закладів професійно-технічної освіти міста Києва та Київської області. Наші дев'ятикласники отримали реальну можливість ознайомитись з різними професіями за їх інтересами.

За результатами діяльності Робочої групи з виконання завдань пілотної Програми, був виданий методичний посібник «Як розпочати професійний вибір та професійне становлення», в якому були викладені інноваційні підходи з питань організації діяльності із професійного орієнтування, професійного визначення та

професійного становлення здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти. В ньому ініціатори, організатори та виконавці експериментальної роботи описали основні теоретичні засади, елементи її проведення та основні результати, які отримано та досягнуто, а також визначили проблемні питання. Ця робота не є повністю завершеною і потребує продовження, поглиблення та систематизації у подальших періодах, що буде зроблено у майбутньому.

Матеріали посібника будуть корисними для педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, інститутів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, освітнього менеджменту громад та областей, студентів педагогічних спеціальностей у їх безпосередній діяльності.

Проаналізувавши позитивні результати впровадження пілотної Програми, освітяни громади зробили висновок, що діяльність у сфері модернізації професійного орієнтування учнів, в інтересах майбутніх випускників 9-х класів, необхідно продовжувати, поглиблювати та систематизовувати в подальших періодах. Отже, у червні 2025 року 850 учнів 9-х класів (станом на 1 вересня 2024-2025 навчального року було сформовано двадцять дев'ять 9-х класів) вже будуть стояти перед вибором своєї майбутньої освітньої траєкторії.

Тому, для продовження профорієнтаційної роботи в ліцеях нашої громади КУ «ЦПРПП» Вишневої міської ради була розроблена Програма «Модернізація діяльності з профорієнтації учнів 9-х класів академічних ліцеїв Вишневої міської ради» на 2024-2027 навчальні роки (далі – Програма). Для ефективного впровадження цієї Програми, кількість учасників Робочої групи збільшилась до 50 осіб, а саме: керівники закладів освіти, класні керівники 9-х класів, шкільні практичні психологи, працівники ЦПРПП та Управління освіти.

Основними бенефіціарами профорієнтаційної роботи мають стати підприємці, які отримають вмотивованого, профорієнтаційно орієнтованого працівника. Випускник гімназії буде краще розуміти закони ринку і зможе швидко адаптуватися до змін. В рамках співпраці з закладами освіти підприємці надають інформаційну, консультаційну підтримку, виступають майданчиками для знайомства з різними професіями, мають можливість залучати майбутніх спеціалістів до роботи на своїх підприємствах.

Побудова такої профорієнтаційної системи у закладах освіти дає можливість охопити весь спектр профорієнтаційних потреб. Кожен учасник системи чітко розуміє свою роль і завдання у формуванні профорієнтаційно орієнтованої особистості.

Сподіваємось на активність освітян та допомогу підприємців нашої громади, які допоможуть нашим молодим вишнівчанам отримати потрібну інформацію

про майбутні професії, для того, щоб після закінчення 9-го класу гімназії, кожен зміг обрати омріяну професію.

2. Завдання Програми:

1. Скоординувати роботу класних керівників та шкільних психологів з учнями та їх батьками щодо формування обґрунтованих професійних потреб та їх педагогічної корекції:
 - планування годин спілкування, рольових ігор;
 - тренінгові заняття з учнями;
 - елективні курси.
2. Урізноманітнити систему профінформування через співпрацю з закладами професійної освіти, місцевими підприємствами, зустрічі з представниками професій, затребуваних ринком праці, уроки технології, економіки та професійне інформування на уроках з інших предметів.
3. Забезпечити потреби учнів у допрофільному поглибленому вивченні предметів для успішного майбутнього продовження навчання.
4. Сформувати позитивне ставлення до праці.
5. Навчити розбиратися в змісті обраної професійної діяльності.
6. Навчити співвідносити вимоги обраної професії з індивідуальними якостями особистості.
7. Навчити аналізувати свої можливості і здібності.

3. Основні форми профорієнтаційної діяльності:

- дискусії;
- тренінги;
- круглі столи;
- робота з батьками;
- робота з випускниками закладу освіти;
- виставки-перегляди;
- екскурсії.

4. Аспекти системи профорієнтації:

- соціальний
- економічний
- психолого-педагогічний
- медико-фізіологічний

Соціальний аспект полягає у формуванні ціннісних орієнтацій молоді в професійному самовизначенні.

Економічний аспект полягає у процесі керування вибором професії молоді, відповідно до потреб суспільства та регіонального ринку праці.

Психологічний аспект полягає у вивченні структури особистості, формуванні професійної спрямованості (здатності до усвідомленого вибору). *Педагогічний* - пов'язаний із формуванням суспільно значущих мотивів вибору професії та професійних інтересів.

Медико-фізіологічний аспект передбачає такі основні завдання, як розробка критеріїв професійного відбору, відповідно до стану здоров'я, а також вимог, які висуває професія до особистості кандидата.

5. Структура діяльності учасників Програми щодо проведення профорієнтаційної роботи.

Координатор діяльності – КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників», у функції якого входить:

- вироблення стратегії взаємодії суб'єктів, відповідальних за педагогічний супровід та майбутнє професійне самовизначення учнів;
- співпраця з експертами Шведсько-українського Проекту «Підтримка децентралізації в Україні»;
- виготовлення методичних рекомендацій щодо профорієнтаційної роботи з учнями, їх батьками та педагогами;
- організації різноманітних зустрічей учасників пілотної Програми;
- знайомство з вітчизняним та міжнародним досвідом в сфері проведення профорієнтаційної роботи.

Директор ліцею:

- підтримання зв'язків з соціальними партнерами, що впливають на самовизначення учнів;
- планування роботи педагогічного колективу з формування готовності учнів до профільного та професійного самовизначення;
- здійснення аналізу та корекції діяльності педагогічного колективу з даного напрямку (консультації, діагностика, тощо)
- проведення педагогічних рад, виробничих нарад з проблеми профільного та професійного самовизначення старшокласників;
- організація участі обдарованих дітей у предметних олімпіадах, конкурсах МАН та творчих конкурсах;

- організація підвищення кваліфікації класних керівників та психологів з даного питання;
- здійснення контролюючих функцій роботи класних керівників та психолога з даного питання.

Класний керівник 9-го класу, у функції якого входить:

- складання плану педагогічної підтримки самовизначення учнів свого класу;
- організація індивідуальних, групових профорієнтаційних бесід, диспутів, конференцій;
- здійснення психолого-педагогічного спостереження за нахилами учнів;
- допомога учням проєктувати індивідуальну освітню траєкторію, моделювати варіанти профільного навчання та професійного становлення;
- організація відвідування учнями Днів відчинених дверей у вищих та середніх професійних навчальних закладах;
- організація тематичних і комплексних екскурсій учнів на підприємства
- допомога психологу в проведенні анкетування учнів та їхніх батьків з проблеми професійного самовизначення;
- проведення батьківських зборів з проблеми формування готовності учнів до профільного й професійного самовизначення;
- організація зустрічей учнів з випускниками школи, які навчаються у вищих і середніх професійних навчальних закладах.

Практичний психолог, у функції якого входить:

- вивчення професійних інтересів та нахилів учнів;
- здійснення моніторингу готовності учнів до профільного та професійного самовизначення шляхом анкетування учнів та їхніх батьків;
- проведення тренінгових занять із профорієнтації учнів;
- проведення бесід з батьками та педагогами;
- здійснення психологічних консультацій з учасниками профорієнтаційного процесу;
- надання допомоги класному керівнику в аналізі та оцінці інтересів та схильності учнів;
- створення бази даних із професійної діагностики.

Медичний працівник закладу освіти, у функції якого входить:

- сприяння формуванню в учнів настанови на здоровий спосіб життя;
- проведення з учнями бесід про зв'язок успішності професійної кар'єри й здоров'я людини;
- консультування щодо впливу стану здоров'я на професійну кар'єру;
- допомога класному керівнику, шкільному психологу в аналізі діяльності учнів.

6. Критерії і показники ефективності профорієнтаційної роботи:

- достатня інформація в учнів про професію і шляхи її здобуття та чітке уявлення учня про вимоги професії до людини та потреб суспільства в цих фахівцях;
- потреба в обґрунтованому виборі професії; вмінні учня самостійно здійснити вибір, бажанні випробувати свої сили в конкретних сферах діяльності;
- упевненість учня в соціальній значущості праці, тобто сформоване ставлення до неї, як до життєвої цінності;
- наявність в учня професійно обґрунтованого плану усвідомленого вибору майбутньої професії.

7. Орієнтовний бюджет Програми на 2024-2027 навчальні роки:

Освітні заходи	2023-2024 н.р. всього за рік, грн	2024-2025 н.р. всього за рік, грн	2025-2026 н.р. всього за рік, грн
З учнями	90 000,00	90 000,00	90 000,00
З батьками	90 000,00	90 000,00	90 000,00
З класними керівниками 9-х класів	90 000,00	90 000,00	90 000,00
З психологами	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Видавництво методичних посібників	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Організація заходів	40 000,00	40 000,00	40 000,00
ВСЬОГО:	400 000,00	400 000,00	400 000,00

Загальна сума фінансування 2024-2027 н. р. – 1 200 000,00 грн.

8. Фінансово забезпечення пілотної Програми:

Фінансове забезпечення здійснюється в межах коштів, передбачених бюджетом Вишневої міської територіальної громади по КФК 0611142 «Інші програми і заходи у сфері освіти», а також із залученням інших коштів, не заборонених чинним законодавством.

9. Координація і контроль

Координація і контроль за виконанням Програми здійснюються Управлінням освіти Вишневої міської ради.

Міський голова

Ілля ДІКОВ